

ДО

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Съдийска колегия

ДОКЛАД

от Борис Константинов Динев,

Весела Иванова Гълъбова –Илиева,

Галя Горанова Вълкова,

Валерия Иванова Братоева-Дамгова

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Функционален индекс	Дата
ВСС-В031	04-07-2019

Уважаеми членове на Съдийската колегия на ВСС,

В качеството ни на членове на Националната съдебна мрежа по граждански и търговски дела и въз основа на командироване от СК на ВСС, взехме участие в 75-та среща на контактни точки на Европейската мрежа за граждански и търговски дела, която се проведе на 20-21.06.2019 г. в гр. Брюксел, Белгия. В същата участваха представители на 27 държави-членки на ЕС.

Срещата беше посветена основно на проблеми по приложението на Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно връчване в държавите-членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела (връчване на документи) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета и РЕГЛАМЕНТ (ЕО) 1206/2001 НА СЪВЕТА от 28 май 2001 година относно сътрудничеството между съдилища на държавите-членки при събирането на доказателства по граждански и търговски дела

На 20.06.2019 г. беше проведено обучение за въвеждане на информация в Европейския портал за електронно правосъдие (European E-Justice Portal). Обучението имаше изцяло техническа насоченост с оглед коректното въвеждане на информация в портала, съобразяване на въведената информация със структурата на портала. Представени бяха добри практики на въвеждане на информация от потребителите с оглед ограничаване необходимите поправки от редакторите на съдържание и администраторите на портала.

През останалата част от деня се проведеха двустранни и тристранни срещи между представители на различни държави-членки. Всички български представители, участваха в двустранна среща с представителите на Чешката република на тема проблеми с връчване на книжа и събиране на доказателства от български съд за конкретен български гражданин в международна съдебна поръчка, на която среща беше предоставена изчерпателна информация по образуваните четири дела пред СРС относно лицето, обсъдени бяха неточности при депозирането на исканията и бяха уточнени бъдещи мерки с оглед приключването на висящото пред чешкия съд производство.

На 21.06.2019 г. беше проведена същинската част от срещата.

Беше представена инициативата за изработване на съдебен портал за електронно събиране на доказателства в наказателни производства (E-evidence in criminal matters). Разработката е на фаза тестове в отделните държави-членки и след приключване на тестовете се очаква да стартира използването на портала до края на 2019 г. Системата е с високо ново на надежност, цялостно криптиране, с оглед удостоверяване изпращача на информацията и лицето, което ползва информацията. Данните за идентификацията за достъп до системата следва да се съхраняват на национално ниво. Присъединяването към системата става въз основа на рамков договор и страната членка поема разходите, които се очаква да намалее след включване на повече страни-членки в системата. Възможно е да има финансова помощ от страна на ЕС при първоначалното включване в системата.

Беше проведена дискусиата по приложението на регламенти 1393/2007 и 1206/2001 г. по предварително зададени въпроси от държави-членки.

1. Установи се проблем с връчването на съдебни книжа по пощата чрез обратна разписка във Федерална Република Германия, защото пощенските оператори не ползват хартиена обратна разписка, а електронните данни за връчване не съдържат информация за лицето на което е връчено.

Обсъди се опита на пощите във Великобритания, които отбелязват в електронните записи лицето на което е връчено, но според английския представител дори и това описание не отговаря на стандартите поставени от Съда на ЕС. Въпросът за стандарта следва да се реши на ниво Световен пощенски конгрес.

Като цяло се застъпи становището, че електронните данни за връчване не могат да заместят обратната разписка и връчването не е редовно – Германия, Италия, Полша.

2. Обсъди се общо признат да съществува проблем при връчване на непълен адрес.

В Полша се прилага аналогична на чл. 50 ГПК норма за юридическите лица, но пак във Франция, Италия и Германия са скептични за такава норма. В първите две държави и някои провинции на ФРГ документите оставят на разположение на физическото лице, представляващо юридическото такова в съда и след изтичане на определен период се считат за връчени. Винаги обаче се търси установяване на адрес за връчване на физическото лице-представител.

В Португалия има задължение на страната да получи за 8 дни документ по пощата и ако не се яви в този срок се прилага еквивалент на чл. 41/50 ГПК.

Италия – ако е грешен адреса връчването е нередовно, но се търсят данни за процесуалния представител на лицето.

Франция – има задължение за посочване на лице което да приема документ.

Испания – от м.10 2016 г. юридическите лица са длъжни да имат електронни адреси. В някои от провинциите от 01.01.2017 г. кореспонденцията между съда и юридическите лица е само електронна.

Австрия – Юридическите лица имат адрес в ТР и задължения да обявят промяната му.

Италия – съществува електронна система за връчване на документи на ел. адрес, но се ползва само в Италия. Възможно е адвокатите да уведомяват от сертифициран адрес и това има правната стойност на връчване от съда.

Ако адресът не е пълен съдилищата служебно правят адресни справки и се опитват да връчат на физическо лице-представител. За целта е необходимо посочване датата на раждането му.

Застъпи се становището, че информацията за правната уредба на фикциите по чл. 50 ГПК би следвало да бъдат обявени в портала E-Justice (Полша, Германия, Австрия, Франция)

3. Концепцията за редовно връчване на последен известен адрес се прилага във Франция, Португалия и Италия. Непозната в Германия. Във Франция се практикува и доставяне на книгата на мястото където живее, където е роден адресата, включително оставяне на книгата на разположение в прокуратура.

Задължението българският граждански съд да търси работодател на страна физическо лице по делото и да връчва чрез работодател се оказва локално явление за България, а с оглед презентациите - непознато в останалите страни-членки.

4. По отношение запознаването на съдиите с възможността за трансгранично събиране на доказателства се отчете, че се прилага ограничено от съдиите във Франция; в Холандия съдиите ползват регламента основно за разпит на свидетели, но предпочитат да разпитват лично. В Италия се изгражда портал на ниво национална мрежа по въпроса; в Австрия след проведени множество обучения съдиите се справят с материята; във Финландия исканията за видеоконферентна връзка зачестяват, има едnodневно обучение по въпроса.
5. По отношение събирането на доказателства по дела с непълнолетни преобладаващо се застъпи становището че могат да се събират доказателства по реда на регламент 1203/2001 или чл. 55 от регламент № 2201/2003 (Регламент Брюксел IIa). (Германия, Великобритания, Португалия, Италия)
6. По отношение на исканията на централни органи на една държава членка до съдебни органи в друга държава за разпит чрез видеоконференция:

В Германия трябва изрично разрешение, провежда се разпит в съдебна зала, имат сериозни притеснения за разпити по телефон/видеоконференция извън съдебна зала, тъй като не може да се удостовери самоличността и защитата на личните данни е проблематична.

Полша – повдигна се проблемът с евентуалното въздействие върху лицата. Допускането на видеоконферентна връзка (пример искания за разпити по Скайп от Швеция може да е само крайна мярка, напр. лицето е в болница).

Чехия – не съществува възможност да се задължи свидетел да даде показания по Скайп.

Италия – няма материална база за връзка по интернет/Скайп, считат разходите за много високи, наред със съмнения относно установяване на самоличността.

Великобритания – разходите се поемат от съда, който организира видеоконференцията.

Франция – приемат видеоконферентната връзка за уместна, но по-рано са провеждали разпити по телефона.

7. По въпроса за провеждане на съдебно заседание по искове с малък материален интерес (регламент 861/2007) чрез видеоконференция по реда на чл. 17 от регламент No 1206/2001.

Франция – прилага се само за разпит на свидетели, но не и за провеждане на открито съдебно заседание. В бъдеще може да се прилага за определени части от процеса.

Германия – няма категорично становище.

Холандия – съдията може да поиска видеоконферентна връзка за разпит на вещо лице. Италия - също. Великобритания – може да се иска видеоконферентна връзка също.

Полша видеоконферентна връзка е допустима само за събиране на доказателства.

8. По въпроса дали да се създаде форма –образец по който замоления съд да изиска от съда, който иска правното действие възстановяване на разходи за превод.

Да се създаде такава форма – Германия, Холандия, Австрия, Франция

След дискусията се представи предложение за допълнение на практическия наръчник за юрисдикцията и приложимото право в международни спорове между работник и работодател. Постави се въпросът дали Регламент Брюксел I е приложим в авиацията по отношение на екипажа на самолета и пилотите, възникнал във връзка с множеството дела на самолетната компания Ryanair. Обсъди се практиката на съда на Европейския съд, че в авиацията правото на

регистрация на компанията не е единствен критерий, а следва да се има предвид и критерия „база на екипажа“ – обичайното място на полагане на труд, като трябва да се извършва преценка във всеки конкретен случай. Не се стигна до общо становище по наръчника, тъй като предложенията са постъпили късно – 3 дни преди обсъждането, прие се възможност да се предостави 2-месечен срок за нови предложения.

Беше поставен и въпрос във връзка с термина „граждански и търговки въпроси/дела“ по отношение на трудовото право и социалното осигуряване. Инициатор на дискусиата е Полша, предвид липсата на сигурност дали термина включва трудовоправната материя. Представители на повечето държави-членки изразиха становище, че какво се включва в концепцията „граждански и търговки въпроси/дела“ следва да се тълкува от Европейския съд, а не на такъв форум. Достигна се до извода, че следва да се представят писмени становища в рамките на няколко месеца, като въпросът може да бъде дискутиран отново на друга среща на мрежата.

Последната част от срещата включваше презентация по въпроса за предоставяне на конфиденциална информация по дела за защита на конкуренцията по Директива 2014/104 пред национален съд.

Представиха се насоки, които бяха препоръчителни, но не са задължителни за съда, а отразяват добри практики за събиране на информация и опазването на нейната конфиденциалност, вкл. и търговските тайни на дружествата.

гр. София

С уважение:

04.07.2019

Борис Динев

Весела Гълъбова

Галя Вълкова

Валерия Братоева